31971L0127

22.3.1971 *URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI* L 68/1

DIREKTIVA SVETA

z dne 1. marca 1971

o približevanju zakonodaje držav članic o vzvratnih ogledalih na motornih vozilih

(71/127/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti člena 100,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ([1]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

ker se tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati motorna vozila skladno z nacionalno zakonodajo, med drugim nanašajo tudi na vzvratna ogledala;

ker so te zahteve v posameznih državah članicah različne; ker je zato potrebno, da vse države članice bodisi poleg svojih obstoječih pravil ali namesto njih sprejmejo enake zahteve, da bi bilo mogoče uvesti postopek EGS-homologacije na podlagi Direktive Sveta z dne 6. februarja 1970 ([3]) o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil, ki naj bi se uporabljal za vse tipe motornih vozil;

ker morajo pravila o vzvratnih ogledalih vsebovati ne le zahteve glede načina, pritrditve ogledal na vozilo, ampak tudi glede njihove izdelave;

ker usklajen postopek homologacije vzvratnih ogledal omogoča vsaki državi članici, da preveri skladnost s skupnimi zahtevami izdelave in preskušanja ter o svojih ugotovitvah obvesti druge države članice, tako da jim pošlje izvod certifikata o homologaciji, izpolnjenega za vsak tip vzvratnih ogledal; ker na podlagi oznake o EGS-homologaciji na vseh ogledalih, izdelanih v skladu z odobrenim tipom, njihovo tehnično preverjanje v drugih državah članicah ni več potrebno,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Vsaka država članica podeli homologacijo za katerikoli tip vzvratnih ogledal, ki izpolnjuje zahteve izdelave in preskušanja, določene v točki 2 Priloge I.

2. Država članica, ki je podelila homologacijo, ustrezno ukrepa, kolikor je to potrebno in po potrebi v sodelovanju s pristojnimi organi v drugih državah članicah, zato da preveri, ali proizvodi ustrezajo homologiranemu tipu. Takšno preverjanje se omeji na naključne preglede.

Člen 2

Države članice za vsak tip vzvratnega ogledala, ki ga homologirajo skladno z členom 1, izdajo proizvajalcu ali njegovemu pooblaščenemu zastopniku oznako EGS-homologacije, ki mora ustrezati vzorcu, prikazanemu v točki 2.6 Priloge I.

([1]) UL C 160, 18.12.1969, str. 7.
([2]) UL C 48, 16.4.1969, str. 16.
([3]) UL L 42, 23.2.1970, str. 1.

Države članice ukrenejo vse potrebno, da preprečijo uporabo oznak, ki bi lahko povzročile zamenjavo med vzvratnimi ogledali, homologiranih skladno z členom 1, in drugimi ogledali.

Člen 3

1. Če imajo vzvratna ogledala oznako EGS-homologacije, ne sme nobena država članica prepovedati njihovega dajanja na trg zaradi izdelave ali načina delovanja vzvratnih ogledal.

2. Ta določba ne preprečuje državi članici, da sprejme takšne ukrepe glede vzvratnih ogledal, ki nosijo oznako EGS-homologacije in po svoji konstrukciji ne ustrezajo odobrenemu prototipu.

Ta država takoj obvesti druge države članice in Komisijo o sprejetih ukrepih, pri čemer podrobno navede razloge za svojo odločitev. Določbe člena 5 ostanejo v veljavi.

Če v smislu odstavka 1 tega člena niso bile upoštevane zahteve iz točk 2.1, 2.2 ali 2.4 Priloge I, se šteje, da izdelek ne ustreza odobrenemu prototipu.

Člen 4

Pristojni organi vsake države članice v enem mesecu pošljejo pristojnim organom drugih držav članic kopije certifikatov o homologaciji za vsak tip ogledala, ki ga odobrijo ali zavrnejo.

Člen 5

1. Če država članica, ki je podelila EGS-homologacijo, ugotovi, da nekatera vzvratna ogledala s to homologacijsko oznako niso skladna s tipom, ki ga je homologirala, s primernimi ukrepi zagotovi, da so izdelki skladni s homologiranim tipom. Pristojni organi te države obvestijo pristojne organe drugih držav članic o izvedenih ukrepih, s katerimi lahko EGS-homologacijo, če je treba, tudi prekličejo. Omenjeni organi ukrepajo enako, ko jih o takem neskladju obvestijo pristojni organi druge države članice.

2. Pristojni organi držav članic v enem mesecu obvestijo drug drugega o morebitnem preklicu EGS-homologacije in o razlogih za tak ukrep.

3. Če država članica, ki je podelila homologacijo, oporeka opozorilu, da izdelki ne ustrezajo tipu, ki ga je odobrila, si prizadete države članice prizadevajo rešiti spor. O tem sproti obveščajo Komisijo in ta skliče, če je potrebno, ustrezna posvetovanja, da se doseže rešitev.

Člen 6

Vsako odločitev o zavrnitvi ali preklicu homologacije za vzvratno ogledalo oziroma prepoved njegove uporabe, sprejeto skladno s predpisi, sprejetimi za izvajanje te direktive, je treba podrobno utemeljiti. O taki odločitvi se seznani prizadeto stranko, hkrati pa se navede razpoložljiva pravna sredstva, skladno s veljavno zakonodajo držav članic, in roke za njihovo uveljavitev.

Člen 7

Nobena država članica ne sme zavrniti podelitve EGS-homologacije ali nacionalne homologacije za vozilo zaradi vzvratnih ogledal, s katerimi je opremljeno, če nosijo oznako EGS-homologacije in so pritrjena v skladu z zahtevami iz točke 3 Priloge 1.

Člen 8

V tej direktivi izraz „vozilo“ pomeni vsako motorno vozilo, namenjeno uporabi na cesti, z nadgradnjo ali brez nje, ki ima najmanj štiri kolesa, pri čemer njegova konstrukcijsko določena hitrost presega 25 km/h, razen tirnih vozil, kmetijskih traktorjev in strojev ter delovnih strojev.

Člen 9

Spremembe, potrebne za prilagajanje zahtev iz prilog I, II in III tehničnemu napredku, se sprejemajo po postopku iz člena 13 Direktive Sveta z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil.

Člen 10

1. Države članice sprejmejo predpise, ki so potrebni za izpolnjevanje zahtev iz te direktive v osemnajstih mesecih po njeni objavi, o čemer takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila pomembnejših predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 11

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 1. marca 1971

Za Svet

Predsednik

M. SCHUMANN

PRILOGA I

1. **POMEN IZRAZOV**

1.1 Izraz „vzvratno ogledalo“ pomeni vsakršno napravo, namenjeno temu, da glede na vidno polje, geometrijsko opredeljeno v točki 3.5 spodaj, omogoča jasen pogled nazaj, ki ga, v razumnih mejah, ne ovirajo sestavni deli vozila ali osebe v vozilu.

1.2 Izraz „notranje vzvratno ogledalo“ pomeni napravo, opredeljeno v točki 1.1, ki je pritrjena v prostoru za potnike v vozilu.

1.3 Izraz „zunanje vzvratno ogledalo“ pomeni napravo, opredeljeno v točki 1.1, ki je nameščena na zunanji površini vozila.

1.4 Izraz „razred vzvratnega ogledala“ pomeni vsa vzvratna ogledala, ki imajo eno ali več skupnih značilnosti ali funkcij. Notranja vzvratna ogledala so razvrščena v razred I, zunanja pa v razreda II in III.

1.5 Izraz „vozila kategorije A“ pomeni vsa vozila, katerih največja tehnično dovoljena teža presega 3,5 tone.

1.6 Izraz „vozila kategorije B“ pomeni vsa vozila, katerih največja tehnično dovoljena teža ne presega 3,5 tone.

1.7 Izraz „voznikovi očesni točki“ pomeni dve točki, ki sta 65 mm narazen in 635 mm nad točko H voznikovega sedeža, kakor je opredeljeno v Prilogi III. Premica, ki povezuje obe točki, teče pravokotno na navpično vzdolžno srednjo ravnino vozila. Središče segmenta, ki povezuje obe očesni točki, je v navpični vzdolžni ravnini, ki poteka skozi središče volana. Če ta ravnina ne poteka skozi navidezno središče voznikovega sedeža, je treba njeno lego v prečni smeri ustrezno prilagoditi.

1.8 Izraz „R“ pomeni povprečje glavnih polmerov zakrivljenosti, izmerjenih iz središča ogledala in izraženih v milimetrih.

2. **DOLOČBE O EGS-HOMOLOGACIJI ZA VZVRATNA OGLEDALA**

2.1 **Splošne zahteve**

2.1.1 Vsa vzvratna ogledala morajo biti nastavljiva.

2.1.2 Rob zrcalne površine mora biti obdan z držalom, katerega okvir meri najmanj 3,5 mm.

2.1.3 Noben sestavni del zunanjega vzvratnega ogledala ne sme imeti štrlečega dela s polmerom zaobljenosti, manjšim od 3,5 mm.

2.2 **Mere**

2.2.1 *Notranja vzvratna ogledala (razred I)*

Mere zrcalne ploskve morajo biti takšne, da je nanjo mogoče narisati pravokotnik, katerega ena stranica meri 4 cm, druga pa je enaka

$$15 \text{ cm} \times \frac{1}{1 + \frac{1000}{R}}$$

2.2.2 Zunanja vzvratna ogledala *(razreda II in III)*

2.2.2.1 Mere zrcalne površine morajo biti takšne, da je nanjo mogoče vrisati:

— pravokotnik, visok 4 cm, katerega osnovnica, izmerjena v centimetrih, ima vrednost „a“,

— segment, ki je vzporeden z višino pravokotnika in katerega dolžina, izražena v centimetrih, ima vrednost „b“.

2.2.2.2 Najmanjše možne vrednosti „a“ in „b“ so navedene v spodnji tabeli:

Kategorija vzvratnega ogledala	Kategorije vozil, ki so jim vzvratna ogledala namenjena	a	b
II	A	$\frac{17}{1+\frac{1000}{R}}$	20
III	B	$\frac{13}{1+\frac{1000}{R}}$	7

2.3 **Zrcalna površina in koeficienti odboja svetlobe**

2.3.1 Zrcalna površina mora biti omejena s krivuljo običajne konveksne oblike.

2.3.2 Zrcalna površina mora ob normalni uporabi kljub neugodnim vremenskim razmeram ohraniti značilnosti, določene v točki 2.3.5.

2.3.3 Zrcalne površine morajo sestavljati ploska ali sferična konveksna ogledala. Razlika med glavnimi polmeri ukrivljenosti na katerikoli točki osrednjega dela ogledala ne sme biti večja od 0,25 R.

2.3.4 Povprečen R polmerov ukrivljenosti, kakor je opredeljen v točki 1.8 zgoraj, ne sme biti manjši od naslednjih vrednosti:

— 1800 mm za vzvratna ogledala razreda II,

— 1200 mm za vzvratna ogledala razredov I in III.

2.3.5 Običajni odbojni koeficient zrcalne površine ne sme biti nižji od 35 %. Če ima ogledalo dve nastavitvi („dan“ in „noč“), običajni odbojni koeficient v položaju „noč“ ne sme biti nižji od 4 %. Vzvratno ogledalo ne sme ovirati prepoznavanja barvnih signalov, ki urejajo cestni promet.

2.4 **Preskusi**

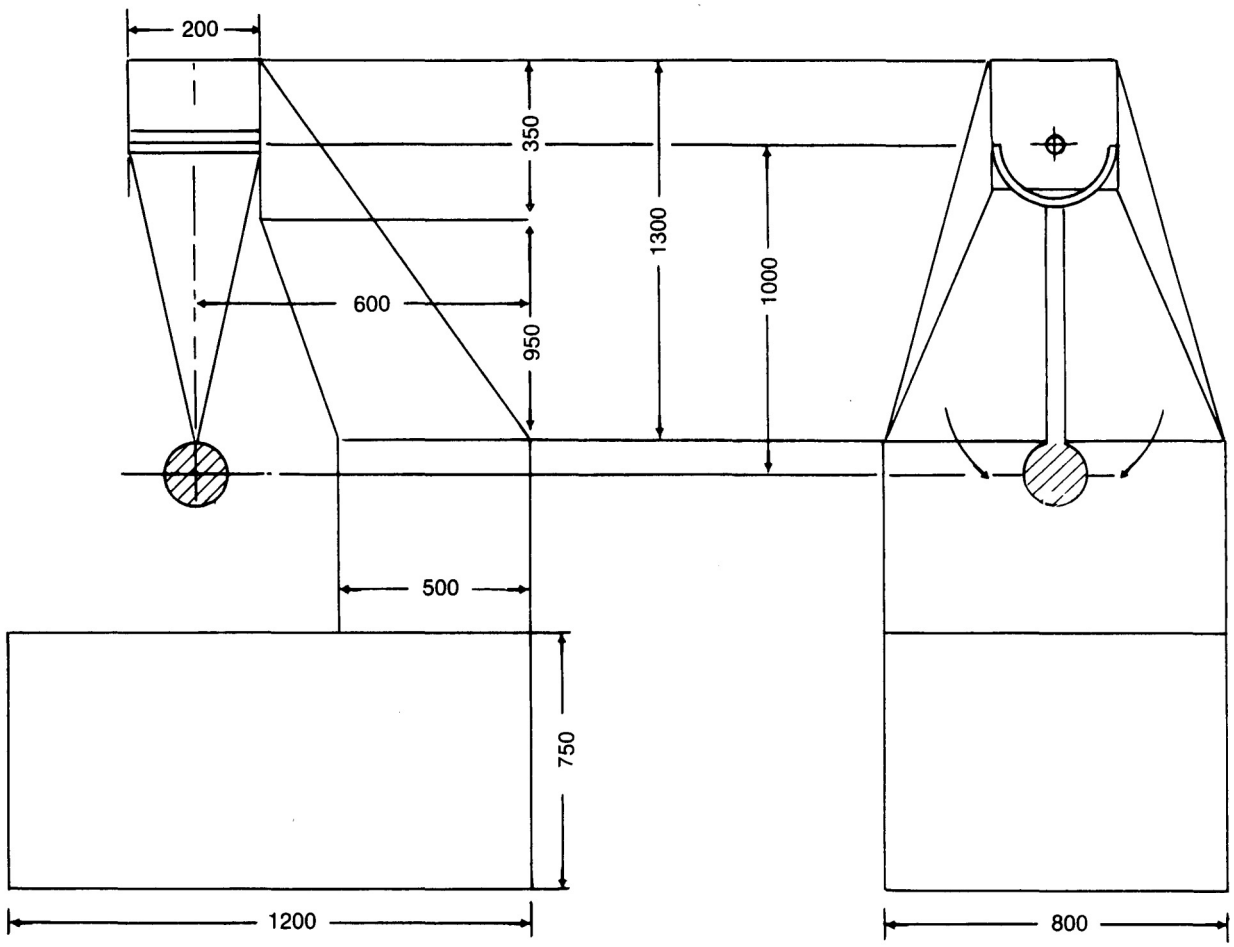
2.4.1 Reakcija vzvratnih ogledal na udarce in upogibanje nosilca, pritrjenega na ohišje, se preskusi skladno stočkama 2.4.2 in 2.4.3.

2.4.2 *Udarni preskus*

2.4.2.1 Opis preskusne naprave

2.4.2.1.1 Preskusna naprava je sestavljena iz nihala, izdelanega iz nosilca, ki se končuje z udarno glavo. Podstavek, ki je togo pritrjen na okvir nihala, se uporablja za vpenjanje preskusnih vzorcev (slika 1).

Glavne mere naprave za udarni preskus

Slika 1

2.4.2.1.2 Oblika udarne glave je kroglasta, s premerom 165 mm ± 5 mm. Biti mora toga in obložena s 5 mm debelo gumijasto oblogo trdote Shore A 50.

2.4.2.1.3 Središče udarca nihala se ujema s središčem dela krogle na koncu udarne glave. Leži na razdalji 1 m ± 10 mm od rotacijske osi nihala. Skupna masa nihala v središču njegovega udarca je m_o = 6,78 kg ± 50 g (razmerje med m_o do celotne mase m nihala in razdaljo '1 ' med težiščem nihala in njegovo rotacijsko osjo je izraženo kot $m_o = m \frac{1}{a}$).

2.4.2.2 Opis preskusa

2.4.2.2.1 Vzvratna ogledala so pritrjena na nosilec tako, da ne more ovirati gibanja njihovih premičnih delov. Vzvratno ogledalo je treba pritrditi na podlago in nosilec nastaviti po postopku, kakršnega je priporočil proizvajalec ogledala ali vozila.

2.4.2.2.2 Če je vzvratno ogledalo opremljeno z napravo za prilagajanje razdalje glede na podlago, mora biti ta naprava naravnana na najmanjšo razdaljo.

2.4.2.2.3 Preskušanje opravimo tako, da pustimo udarno glavo prosto zanihati z višine, ki ustreza kotu nihala 60° iz navpičnice, tako da udarna glava zadene vzvratno ogledalo v trenutku, ko doseže nihalo navpično lego, pri čemer je mesto udarca udarne glave na črti, ki teče vodoravno do središča udarca nihala.

2.4.2.2.4 Vzvratna ogledala so izpostavljena udarcem v naslednjih različnih okoliščinah:

2.4.2.2.4.1 Notranja vzvratna ogledala

Preskus 1 – Pravokotno na površino ogledala, pri čemer je točka udarca taka, da gre udarec skozi točko, v kateri je ohišje ogledala pritrjeno na nosilec ali vpeto v okvir. Udarec je usmerjen na zrcalno površino.

Preskus 2 – Na rob ohišja tako, da tvori smer udarca s površino ogledala kot 45° in je v vodoravni ravnini, ki poteka skozi točko, v kateri je ohišje pritrjeno na nosilec ali vpeto v okvir. Udarec je usmerjen na zrcalno površino.

2.4.2.2.4.2 Zunanja vzvratna ogledala

Preskus 1 – Pravokotno na površino ogledala, pri čemer je točka udarca taka, da poteka udarec skozi točko, v kateri je ohišje ogledala pritrjeno na nosilec ali vpeto v okvir.

Preskus 1' – Na zadnjo stran ogledala, na nosilec ali pritrdišče ogledala (pri čemer je udarna glava enako oddaljena od vpenjalne ploskve kakor pri preskusu 1, ogledalo pa pravokotno na smer udarca).

Preskus 2 – Na rob ohišja tako, da tvori smer udarca s površino ogledala kot 45° in je v vodoravni ravnini, ki poteka skozi točko, v kateri je ohišje pritrjeno na nosilec ali vpeto v okvir. Udarec je usmerjen na zrcalno površino.

2.4.2.2.4.3 Splošne pripombe

2.4.2.2.4.3.1 Središče ogledala velja za referenčno točko, kadar so preskušane naprave brez točno opredeljenega pritrdišča ali nosilca ali kadar je točka pritrditve na robu ogledala.

2.4.2.2.4.3.2 Če ni mogoče izvesti preskusa, opisanega v točki 2.4.2.2, se točka udarca premakne v simetrični ravnini nihala tako, da je najnižja točka udarne glave 40 mm od vpenjalne ploskve.

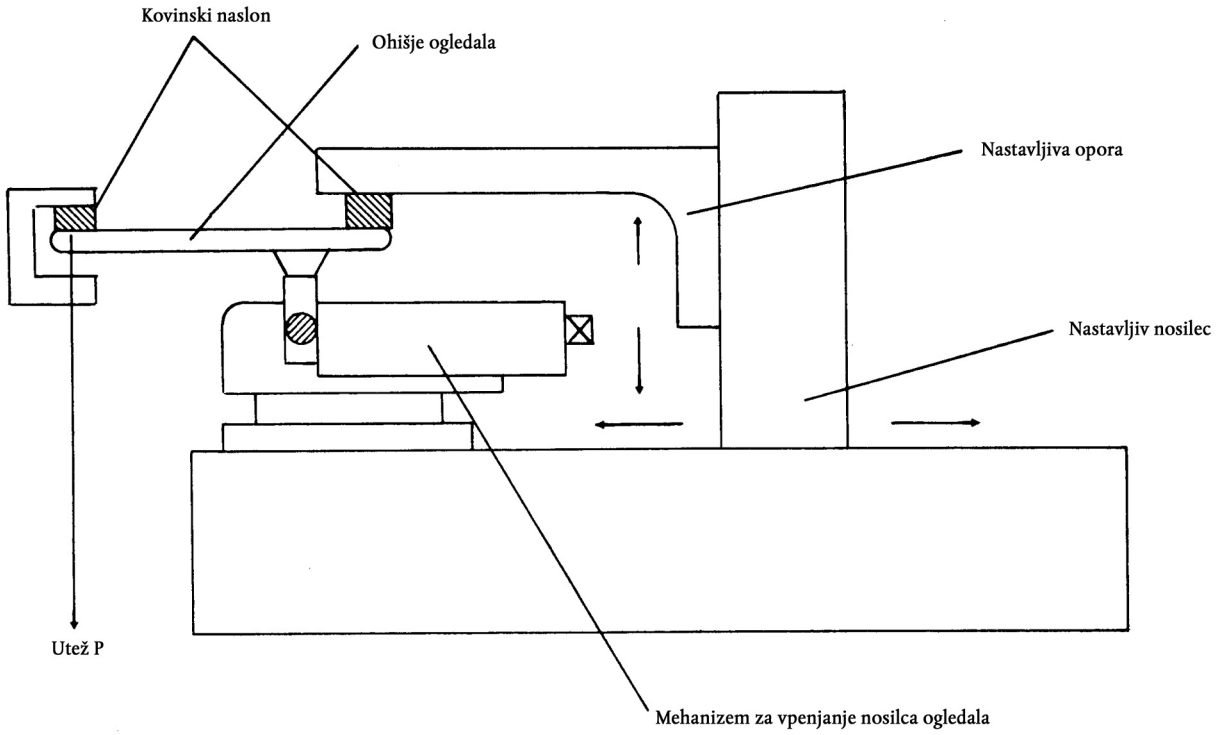
2.4.3 *Upogibni preskus ohišja ogledala, pritrjenega na nosilec*

2.4.3.1 Opis preskusa

Ohišje je v napravi nameščeno vodoravno, tako da je nosilec ali pritrdišče mogoče trdno vpeti. V smeri največje dimenzije ohišja je tisti konec, ki je najbliže točki pritrditve na nosilec, blokiran s pritrjenim, 15 mm širokim naslonom, ki prekriva celotno širino ohišja.

Na drugem koncu je na ohišje nameščen naslon, ki je povsem enak zgoraj opisanemu, tako da je mogoče z njim izvesti predpisani preskus obremenitve (slika 2).

Primer naprave za upogibni preskus ohišja ogledala

Slika 2

2.4.3.2 Preskusna obremenitev je 25 kg. Preskus obremenitve se izvaja eno minuto.

2.5 **Razlaga rezultatov**

2.5.1 Pri vseh preskusih, opisanih v točki 2.4.2, mora nihalo po udarcu zanihati še naprej do točke, ki oblikuje z navpičnico najmanj kot 20°.

2.5.2 Če se med preskusi, opisanimi v točki 2.4.2, prelomi nosilec ali ohišje vzvratnega ogledala, preostali del ne sme štrleti iz podlage za več kakor 1 cm. Če se nosilec ali ohišje odlomi, preostali del nosilca ne sme nevarno štrleti.

2.5.3 Ogledalo se med preskusi, opisanimi v točkah 2.4.2 in 2.4.3, ne sme zlomiti. Vendar pa je zlom ogledala dopusten, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

2.5.3.1 Drobci stekla se še vedno trdno držijo zadnjega dela ohišja ali ploskve, ki je trdno pritrjena na nosilec, pod pogojem, da prizadeta površina ne meri več kakor 5 mm v širino.

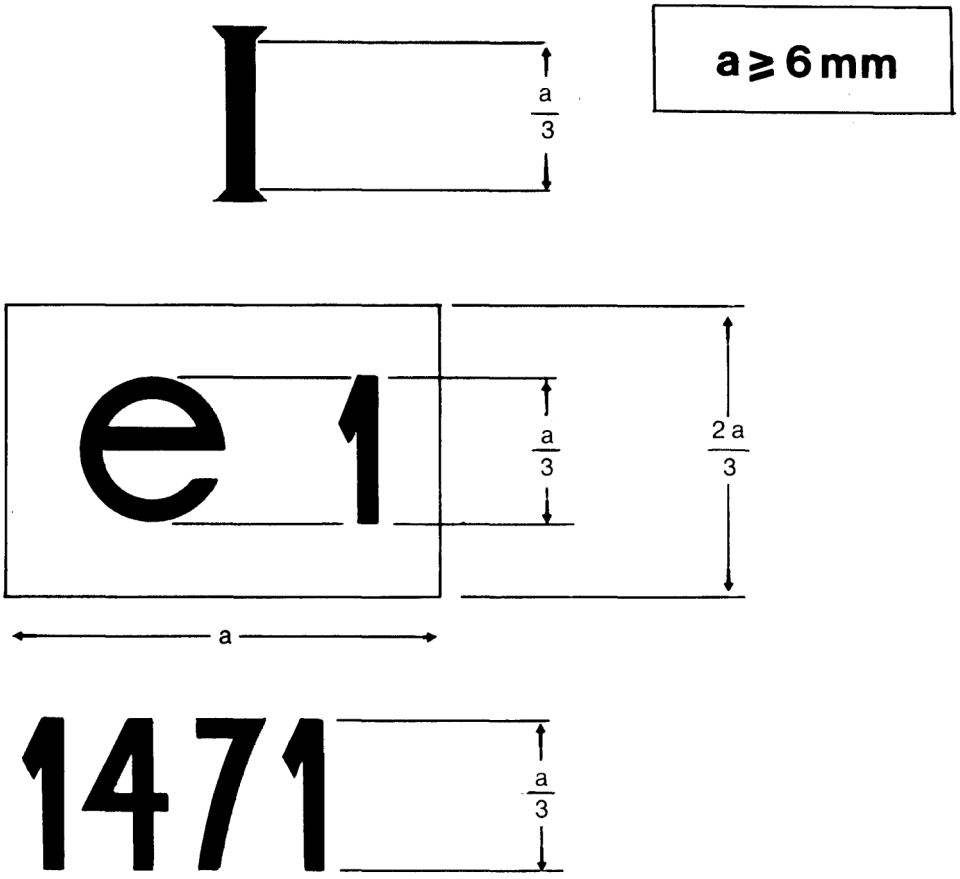
2.5.3.2 Ogledalo je izdelano iz varnostnega stekla.

2.6 **Homologacijska oznaka**

2.6.1 Homologacijsko oznako tvori pravokotnik, v katerega je nameščena črka „e“, tej pa sledi številčna ali črkovna oznaka države, ki je podelila homologacijo (1 za Nemčijo, 2 za Francijo, 3 za Italijo, 4 za Nizozemsko, 6 za Belgijo in L za Luksemburg). V neposredni bližini tega pravokotnika mora biti navedena številka homologacije, ki ustreza številki certifikata o homologaciji, izdanega za prototip.

2.6.2 Homologacijska oznaka (simbol in številka) se namesti na glavni del vzvratnega ogledala, tako, da je neizbrisna in razločno vidna tudi, ko je vzvratno ogledalo že pritrjeno na vozilo.

Vzorec homologacijske oznake ([1])

Opomba:

Vzvratno ogledalo z zgoraj prikazano homologacijsko oznako je vzvratno ogledalo razreda I (notranje ogledalo), ki je bilo homologirano v Nemčiji (e 1) pod številko 1471.

([1]) Številke so prikazane le kot vzorec.

3 **ZAHTEVE ZA PRITRDITEV VZVRATNIH OGLEDAL NA VOZILA**

3.1 **Splošno**

3.1.1 Vzvratna ogledala morajo biti pritrjena tako, da se v običajnih okoliščinah vožnje ne premikajo.

3.1.2 Zunanja vzvratna ogledala, pritrjena na vozila kategorije A, morajo biti razreda II, ogledala, ki so nameščena na vozila kategorije B, pa razreda III.

3.2 **Število**

3.2.1 Vsa vozila so opremljena z notranjim in zunanjim vzvratnim ogledalom, slednje je nameščeno na levi strani vozila.

3.2.2 Če niso izpolnjeni pogoji glede vidnega polja notranjega vzvratnega ogledala, določeni v točki 3.5, je treba namestiti zunanje vzvratno ogledalo na desni strani vozila. V tem primeru ni treba nameščati notranjega vzvratnega ogledala, če le to ne omogoča vzvratne vidljivosti.

3.3 **Položaj**

3.3.1 Vzvratna ogledala morajo biti nameščena tako, da ima voznik, ki sedi na svojem sedežu v običajni drži, neoviran pregled nad cesto za vozilom.

3.3.2 Zunanja vzvratna ogledala morajo biti vidna skozi stranska okna ali skozi vetrobransko steklo ob delujočih brisalcih. Ta določba ne velja za zunanja vzvratna ogledala, nameščena na desni strani vozil mednarodnih kategorij M_2 in M_3, opredeljenih v Direktivi Sveta o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil.

3.3.3 Pri vozilih z volanom na levi strani mora biti predpisano zunanje vzvratno ogledalo nameščeno na levi strani vozila, tako da kot med navpično vzdolžno srednjo ravnino vozila in navpično ravnino, ki poteka skozi središče vzvratnega ogledala in skozi središče segmenta med očesnima točkama voznika, ne preseže 55°.

3.3.4 Vzvratno ogledalo ne sme štrleti iz zunanje karoserije vozila bistveno bolj, kakor je to potrebno za zagotovitev vidnih polj, določenih v točki 3.5.

3.3.5 Če je spodnji rob zunanjega vzvratnega ogledala ob obremenjenem vozilu manj kakor 2 m nad tlemi, to ogledalo ne sme štrleti več kakor 0,20 m prek celotne širine vozila, izmerjene brez vzvratnih ogledal.

3.3.6 Ob upoštevanju pogojev, navedenih v točkah 3.3.4 in 3.3.5, lahko vzvratna ogledala segajo prek največje dovoljene širine vozil.

3.4 **Nastavljanje**

3.4.1 Notranje vzvratno ogledalo mora biti nameščeno tako, da ga lahko voznik nastavlja s svojega sedeža.

3.4.2 Vozniku mora biti omogočeno, da s svojega sedeža nastavlja zunanje vzvratno ogledalo, nameščeno na njegovi strani vozila, medtem ko so vrata vozila zaprta. Ogledalo se mora dati blokirati z zunanje strani ([1]).

3.4.3 Zahteve točke 3.4.2 ne veljajo za zunanja vzvratna ogledala, ki jih je mogoče vrniti v njihovo prejšnjo lego brez nastavljanja, potem ko so bila premaknjena iz svoje lege.

3.5 **Vidno polje**

3.5.1 *Splošne določbe*

Spodaj opredeljena vidna polja je treba določiti z binokularnim gledanjem, pri čemer so voznikove oči na „voznikovih očesnih točkah“, kakor je opredeljeno v točki 1.7 zgoraj. Vidna polja je treba določiti, ko je vozilo prazno ali je v njem en sam opazovalec, in morajo biti določena skozi okna, ki imajo skupni faktor prepustnosti svetlobe večji od 70 %.

3.5.2 *Notranje vzvratno ogledalo*

Vidno polje mora vozniku omogočiti, da lahko vidi najmanj 20 m široko površino in vodoravni del ceste, simetrično glede na navpično vzdolžno srednjo ravnino vozila, pri čemer se omenjeni del ceste razteza od obzorja do razdalje 60 m od zadnjega dela vozila (Slika 3).

3.5.3 *Levo zunanje vzvratno ogledalo*

Vidno polje mora vozniku omogočiti, da lahko vidi najmanj 2,50 m široko površino in vodoravni del ceste, pri čemer je omenjeni del na desni strani omejen s površino, ki je vzporedna z navpično vzdolžno srednjo ravnino vozila in gre skozi skrajno levo točko celotne širine vozila, pri čemer se omenjeni del razteza od obzorja do razdalje 10 m za voznikovima očesnima točkama (Slika 4).

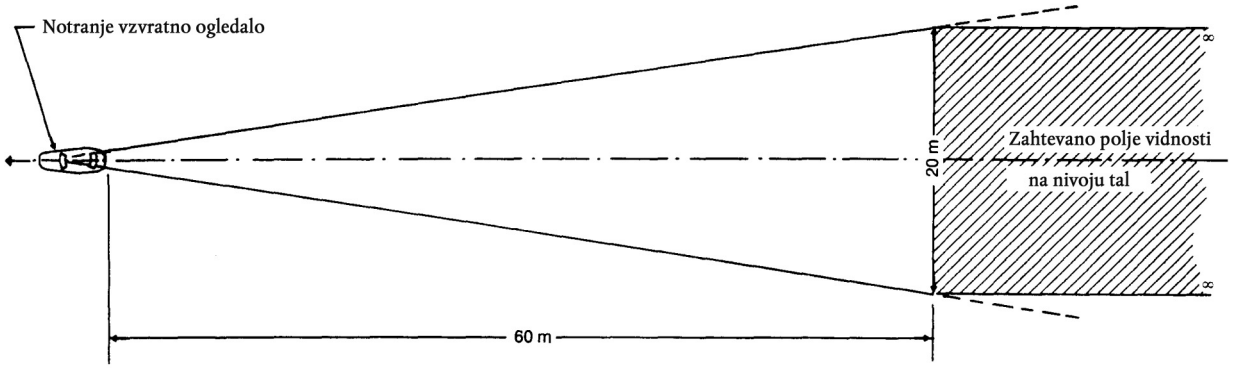
3.5.4 *Desno zunanje vzvratno ogledalo*

Vidno polje mora vozniku omogočiti, da lahko vidi najmanj 3,50 m široko površino in vodoravni del ceste, pri čemer je omenjeni del na levi omejen s površino, ki je vzporedna z navpično vzdolžno srednjo ravnino vozila in poteka skozi skrajno desno točko celotne širine vozila, pri čemer se omenjeni del razteza od obzorja do razdalje 30 m za voznikovima očesnima točkama.

Poleg tega mora biti cesta vidna za voznika v širini najmanj 0,75 m, iz točke 4 m za navpično površino, ki gre skozi voznikovi očesni točki (slika 4).

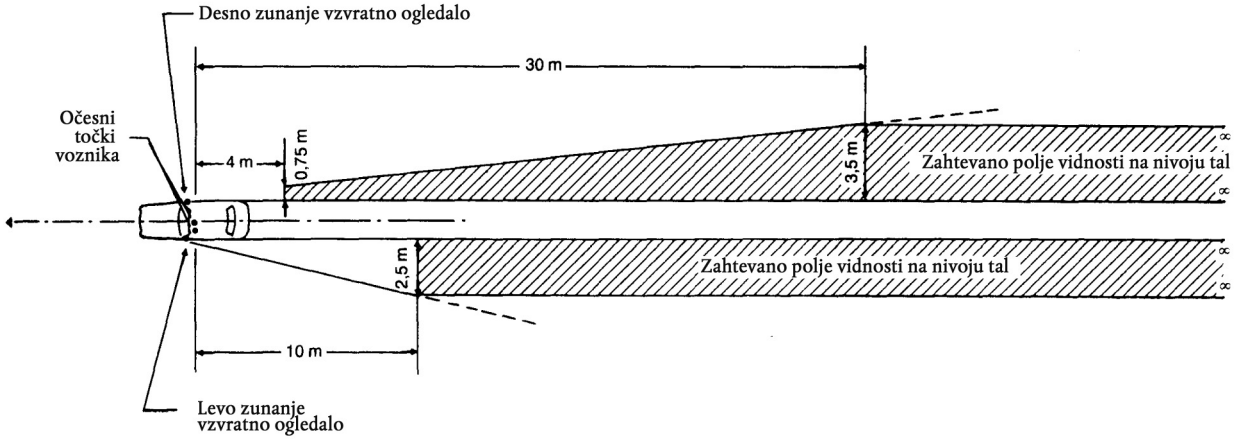
([1]) V prihodnje si je potrebno prizadevati, da lahko voznik zunanja vzvratna ogledala, ki so brez zapornega sistema, naravnava s svojega vozniškega sedeža v vozilu, medtem ko so vrata vozila zaprta.
Postopek, določen v členu 9, se uporabi z namenom, da se ta izboljšava vključi v direktivo, ko bo tehnični napredek omogočil enostavno in ekonomično proizvodnjo ter opremljanje vozil.

Notranje vzvratno ogledalo

Slika 3

Zunanja vzvratna ogledala

Slika 4

PRILOGA II

CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI

Naziv homologacijskega organa: .....

Obvestilo o podelitvi, zavrnitvi, preklicu ali razširitvi homologacije sestavnega dela za tip vzvratnega ogledala:

.....

.....

Homologacijska številka: .....

1. Znamka ali tovarniško ime: .....
2. Razred (I, II, III)[1]: .....
3. Ime in naslov proizvajalca: .....

   .....
4. Po potrebi ime in naslov pooblaščenega zastopnika proizvajalca: .....

   .....
5. Oddano v postopek za homologacijo dne: .....
6. Preskuševalni laboratorij: .....
7. Datum in številka poročila o preskusu: .....
8. Datum podelitve/zavrnitve/preklica/razširitve homologacije ([1]): .....
9. Kraj: .....
10. Datum: .....
11. Temu certifikatu o homologaciji so priloženi naslednji dokumenti, označeni z zgoraj navedeno homologacijsko številko: .....

    (Opisi, risbe, skice in načrti vzvratnega ogledala)
12. Opombe: .....

.....
Podpis

([1]) Neustrezno črtati.

PRILOGA III ([1])

PRESKUSNI POSTOPEK ZA DOLOČITEV TOČKE H

1. **Opredelitev pojma**

Točka „H“, ki označuje mesto sedečega potnika v prostoru za potnike, je sled teoretične osi vrtenja med stegnom in trupom človeškega telesa, ki ga predstavlja preskusna lutka, na vzdolžni navpični ravnini.

2. **Določitev točk H**

2.1 Točka H se določi za voznikov sedež.

(2.1.1)

(2.1.2)

2.2 Pri vsakokratnem določanju točke H se sedež, za katerega se točka določa, namesti v običajen položaj, predviden za vožnjo s strani proizvajalca, pri čemer se naslonjalo, če je pomično, namesti v lego, ki je skoraj navpična.

3. **Opis preskusne lutke**

3.1 Uporabi se tridimenzionalna preskusna lutka, ki ima težo in postavo odraslega, povprečno visokega moškega. Taka preskusna lutka je prikazana na slikah 1 in 2.

3.2 Ta preskusna lutka vsebuje:

3.2.1 dva sestavna dela, od katerih eden predstavlja hrbet, drugi pa sedalo telesa, oba vrtljivo povezana v osi, ki predstavlja os vrtenja med trupom in stegnom. Sled te osi na bočnem delu sedala preskusne lutke je njena točka H;

3.2.2 dva sestavna dela, ki predstavljata noge in sta vrtljivo povezana z delom, ki predstavlja sedalo;

3.2.3 dva sestavna dela, ki predstavljata stopali in sta z nogama povezana z zgiboma, ki predstavljata gležnje;

3.2.4 sestavni del, ki predstavlja sedalo, mora biti poleg tega opremljen z libelo, ki omogoča ugotavljanje njegove prečne lege.

3.3 Vse uteži, od katerih vsaka predstavlja težo enega od sestavnih delov telesa, so nameščene na primernih točkah, ki določajo posamezna težišča, tako da doseže celotna teža preskusne lutke okoli 75,8 kp (74,4 daN). Podrobni podatki o različnih utežeh so navedeni v tabeli na Sliki 2.

([1]) Besedilo Priloge III je podobno besedilu pravilnika ECE R 14; predvsem pa je v obeh enaka razčlemba točk. Zato je takrat, kadar katera od točk pravilnika ECE R 14 nima dvojnika v tej direktivi, njena številka v Prilogi III simbolno navedena v oklepaju.

4. **Namestitev preskusne lutke**

Tridimenzionalna preskusna lutka se namesti na naslednji način:

4.1 Vozilo je treba izravnati in nastaviti sedež, kakor je predpisano v točki 2.2.

4.2 Sedež, ki se preskuša, je treba prekriti s kosom tkanine, da se olajša pravilna namestitev preskusne lutke.

4.3 Preskusna lutka se postavi na sedež.

4.4 Stopala preskusne lutke je treba namestiti na naslednji način:

4.4.1 Desno stopalo se položi na pedal za plin v legi mirovanja, levo stopalo pa je treba namestiti tako, da je libela, ki preverja prečno usmerjenost sedala preskusne lutke, znova v vodoravni legi.

(4.4.2)

(4.4.3)

4.5 Uteži se namestijo na stegna, prečna lega sedala preskusne lutke se spet postavi v vodoravno lego in namestijo se uteži na sestavnih delih, ki predstavljajo sedalo.

4.6 Preskusna lutka se odmakne od naslona sedeža, pri čemer se uporabi drog kolenskega zgiba, hrbet lutke pa se nagne naprej. Preskusna lutka se povrne v svojo prvotno lego na sedežu vozila, tako da se njeno sedalo potisne nazaj, vse dokler se ne začuti upor, nakar se preskusna lutka znova namesti ob naslonjalo.

4.7 Preskusna lutka se dvakrat vodoravno obremeni s silo približno 10,2 kp (10 daN). Smer in točka obremenitve sta prikazani s črno puščico na sliki 2.

4.8 Namestijo se uteži na desni in levi strani, zatem pa še uteži trupa, pri tem mora ostati prečna lega preskusne lutke vodoravna.

4.9 Medtem ko ostaja prečna lega preskusne lutke vodoravna, se hrbet preskusne lutke nagne naprej, vse dokler niso uteži zgornjega dela trupa nad točko H, s čimer se prepreči vsakršno trenje z naslonjalom.

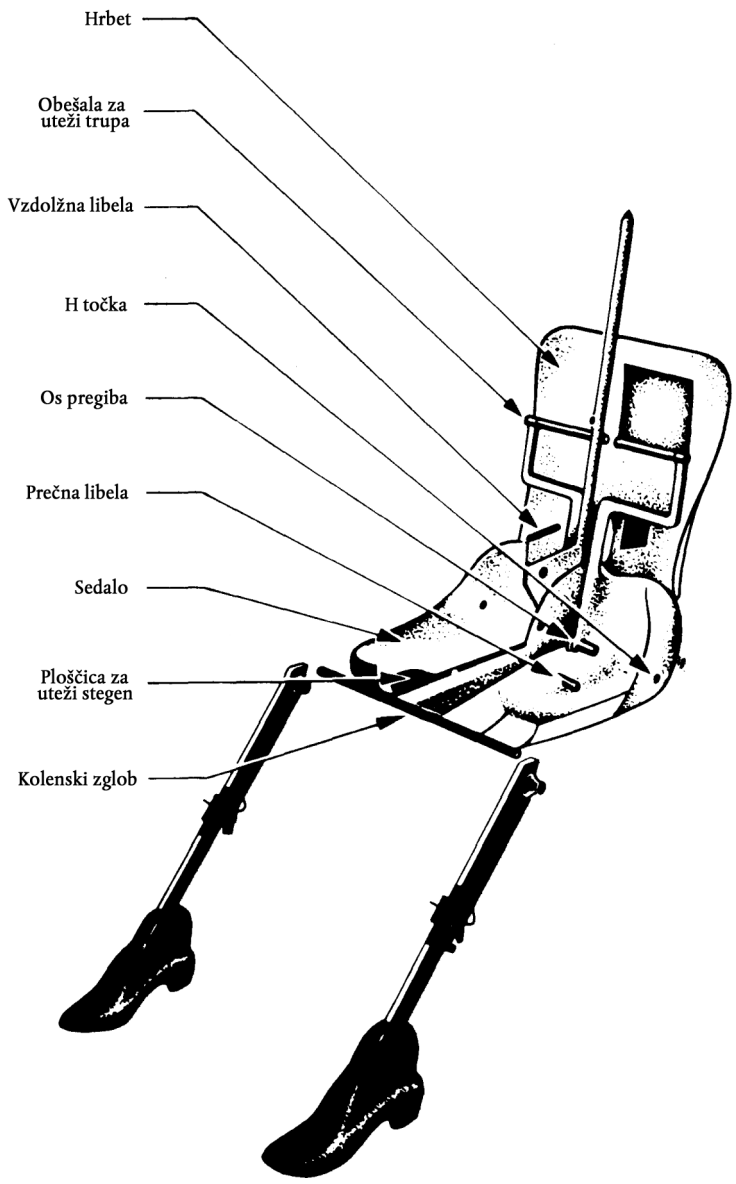
4.10 Hrbet preskusne lutke se previdno nagne nazaj in tako je postopek nameščanja končan. Prečna lega preskusne lutke mora biti vodoravna. Če ni, je treba zgoraj opisani postopek ponoviti.

5. **Rezultati**

5.1 Potem ko je preskusna lutka nameščena, kakor je opisano v točki 4, je točka H sedeža točka H na preskusni lutki.

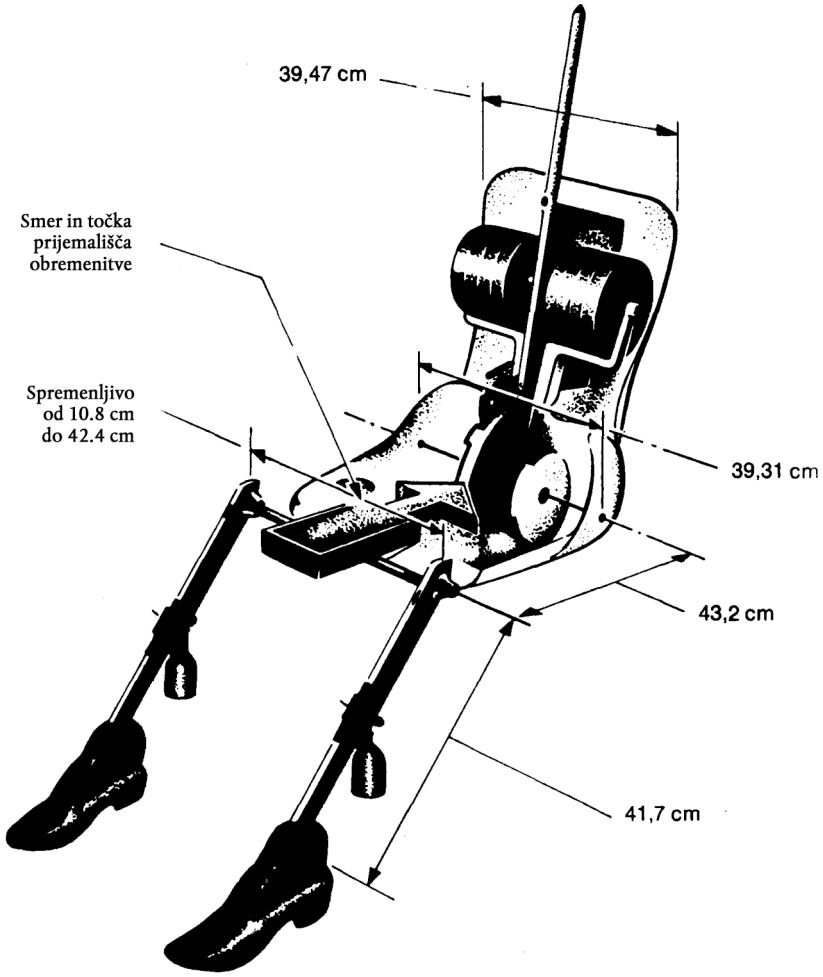
5.2 Kartezijeve koordinate točke H se izmerijo s točnostjo do 1 mm, kakor tudi koordinate značilnih in jasno določenih točk v prostoru za potnike. Projekcije teh točk na vzdolžno navpično ravnino se zatem grafično prikažejo na skici.

Sestavni deli tridimenzionalne preskusne lutke

Slika 1

Mere in teže tridimenzionalne preskusne lutke

Slika 2

Teža preskusne lutke	*kg*
Deli, ki predstavljajo hrbet in sedalo telesa	16,6
Uteži prsnega koša	31,2
Uteži sedala	7,8
Uteži stegen	6,8
Uteži nog	13,2
Skupaj:	75,6